

Нове у законодавстві про права жінок

Законом України від 13.07.2023 р. [№3238-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо особливостей використання відпустки у зв'язку з вагітністю та пологами»](#) надано право працюючим жінкам, у разі відсутності медичних протипоказань, за власним бажанням розпочинати відпустку у зв'язку з вагітністю та пологами пізніше ніж за 70 (90) днів до очікуваної дати пологів, а також переносити невикористані дні відпустки на період після пологів.

При цьому загальна тривалість такої відпустки, передбачена законодавством, не змінюватиметься. Закон опубліковано в офіційному виданні – газеті Верховної Ради України №19 «Голос України».

Відповідно до внесених цим законом змін (як приклад), жінка зможе використати **20 днів відпустки до очікуваної дати пологів та 106 днів – після, загальна тривалість відпустки залишиться незмінною та становитиме 126 днів.**

Якщо жінка не бажає розпочинати таку відпустку пізніше або ж наявні медичні протипоказання, діятиме «стандартний» розподіл днів відпустки до та після пологів.

Законом внесено низку змін до таких законодавчих актів України (у питанні можливості перенесення жінкою частини відпустки у зв'язку з вагітністю та пологами):

- Кодекс законів про працю України (ст.178);
- Закон України від 28 лютого 1991 року № 796-XII «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» (ст.30);
- Закон України від 15 листопада 1996 року № 504/96-ВР «Про відпустки» (ст.17);
- Закон України від 23 вересня 1999 року № 1105-XIV «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» (ст.18).

Наголошуємо, що у період дії воєнного стану роботодавець не може відмовити працівниці в наданні відпустки у зв'язку із вагітністю та пологами та відпустки для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку (ст. 12 Закону № 2136) навіть під час призупинення дії трудового договору, а також не може звільнити її під час таких відпусток (ст. 5 Закону № 2136).

Відповідно до статті 7 Закону України від 21 листопада 1992 року № 2811-XII «Про державну допомогу сім'ям з дітьми», право на отримання допомоги по вагітності та пологах має кожна вагітна жінка.

Таким чином, незважаючи на призупинення дії трудового договору, працівниці має бути нарахована та виплачена допомога по вагітності та пологах з урахуванням змін в законодавстві.

Забороняється звільнення з ініціативи роботодавця під час воєнного стану вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до трьох років (до шести років – ч. 6 ст.179 КЗпП), одиноких матерів за наявності дитини віком до 14 років або дитини з інвалідністю. Але це не стосується випадків повної ліквідації

підприємства, установи, організації, коли допускається звільнення з обов'язковим працевлаштуванням.

Обов'язкове працевлаштування зазначених жінок здійснюється також у випадках їх звільнення після закінчення строкового трудового договору.

Особливості трудових відносин в умовах воєнного стану регулюються Законом України від 15 березня 2022 року № 2136-IX «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану» та Законом України від 01 липня 2022 року № 2352-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо оптимізації трудових відносин».

Джерело: [Юридичний відділ ЦК Профспілки](#)

